

Tak jako se mezi moderními zbraněmi občas vyskytnou blastery, které jako by vypadly ze science fiction, i z historie občas vypadne exponát, jaký bychom čekali

Kuriózní GRANÁTOMET

DAVID KARÁSEK

spíš v románech Julese Verna. Kříženec pušky Martini – Henry a granátometu M 79 na první pohled vypadá jako vycpaná mořská panna – dvě různé poloviny, které nějaký vtipálek spojil dohromady pro oblafnutí důvěřivců. Ale tak jako se ukázalo, že v Austrálii skutečně žijí „bobři s kachním zobákem“, i tato zbraň byla opravdu sestrojena za první světové války. Na bojiště se však nedostala.

Zákopový styl vedení boje v první světové válce byl obrovským motivátorem pro inovaci, počínaje návratem k palcátům, tesákům a podobným středověkým zbraním a konče vývojem tanků a dalších válečných strojů. Na pořad dne se dostaly zbraně nepřímé střelby, využívající horní skupinu úhlů, které dokázaly překonat překážku představovanou zákopem.

V osobní výzbroji vojáka byl takovou zbraní ruční granát, jehož dosah byl ovšem silně omezen na vzdálenost, na kterou jej voják dokázal dohodit. Proto se poprvé objevily puškové granáty, které se odpalovaly z nástavce nasazeného na ústí pušky pomocí „slepého“

» Jediný dochovaný exemplář zbraně je uložen v Královské zbrojnici – Národním muzeu zbraní a zbrojí v Londýně

» Londýnský výrobce zbraní Herbert John Blanch se do historie nezapsal jenom originálním granátometem a několika dalšími menšími patenty. Byl také předsedou anglické Asociace výrobců zbraní a v roce 1909 vydal knihu *Století zbraní*. To byla zřejmě první kniha o zbraních, která byla ilustrována fotografiemi, a nikoli rytinami, jak bylo do té doby obvyklé. Chevallier byl spíš vynálezcecký typ – patentoval si například brokovou kozlici, u které se zpětným rázem výstřelu znovu naplnil bicí mechanismus, a sepsal pojednání o balistice *Spis o skutečném volném letu projektilů*. Lze předpokládat, že stejně si rozdělili i práci na granátometu – Chevallier návrh, Blanch realizaci – neboť Chevallier je v patentu uveden jako „inženýr ručních zbraní“, zatímco Blanch jako „výrobce zbraní“.

náboje, tj. nábojky. Kvůli zpětnému rázu však při používání puškových granátů bývalo někdy zapotřebí pušku zapřít pažbou do země, takže možnost míření byla spíš teoretická. K mířené střelbě granáty by bylo zapotřebí speciální zbraně vybavené mechanismem, který by dokázal utlumit zpětný ráz natolik, aby byl snesitelný při střelbě se zbraní ovládanou jako normální puška, zapřenou do ramene.

Tohoto úkolu se v roce 1916 ujali švýcarský konstruktér zbraní Arnold Louis Chevallier a Herbert John Blanch z londýnské zbrojovky John Blanch & Sons. Jejich sofistikovaná zbraň je

postavena na pažbě a závěru pušky Martini – Henry, kterých bylo v té době bezpočet. Granát se odpaloval pomocí nábojky ráže 450/577, což představovalo výrazný zpětný ráz. Ten byl tlumen nejen tlustou pryžovou botkou na konci pažby, ale zejména brzdovratným ústrojím opatřeným silnou ocelovou pružinou.

Vodící trubka má ráži 2,5 palce (63,5 mm) a v horní části má vyříznutou vodící drážku, překrytou přišroubovanou lištou, na jejímž konci je kulatá muška. Granátomet je opatřen výklopným hledím. Zbraň nebyla určena pro klasické Millsovy granáty, které byly příliš široké, ale pro speciální granáty, které měly mít